Toespraak Jolande Sap tijdens het GroenLinks-congres op 30 juni 2012

30 juni 2012

De toespraak van Jolande Sap tijdens het GroenLinks-congres op 30 juni 2012 in Utrecht.

“Als we blijven doen wat we deden, krijgen we minder dan we hadden.” Dat was wat onze oud-wethouder Jan Lamers me vertelde, 3 weken geleden. Ik was terug in Venlo-Oost, waar ik vroeger op school zat en waar m’n opa en oma woonden. Toen ik klein was, kwam ik er vaak, minstens een keer per week, met al m’n neefjes en nichtjes. We speelden stoeprandje met z’n allen en klommen op het standbeeld op het pleintje. Het was er fantastisch: heerlijk onbezorgd, en als je bovenop zo’n standbeeld was geklommen dan kreeg je het gevoel dat je de hele wereld aan kon.

Ik schrok toen ik hoorde dat Venlo-Oost tegenwoordig een ‘aandachtswijk’ is, zoals ze dat dan noemen. Onbezorgd is het er allang niet meer. En toch gebeuren daar veel dingen waar we een voorbeeld aan kunnen nemen in de rest van Nederland en zéker ook in Den Haag. Terwijl ik terug was in Venlo-Oost, vertelde Jan me gedreven over een ambitieus project in de wijk. Jan is het type politicus dat graag als een olifant door de porseleinkast van de bureaucratie trekt als dat nodig is om resultaten te bereiken voor zijn bewoners. Dat was hij al als wethouder voor GroenLinks en dat is hij nog steeds nu hij leiding geeft aan het project Venlo-droom.

Buurtbewoners, woningcorporaties, zorginstellingen en lokale politiek: allen hebben ze de economische crisis aangegrepen om wonen, zorg en welzijn in de wijk volledig anders aan te pakken. En allen werken ze samen. Centraal staat niet langer waar mensen in de wijk recht op hebben, maar wat ze nodig hebben. Wat kan je zelf nog? Wat kunnen buren, familie en vrienden oplossen? En welke hulp is daarbij nodig? De eerste resultaten zijn verbluffend.

Niet alleen krijgen mensen sneller de ondersteuning die ze nodig hebben; ze voelen zich ook weer thuis in hun buurt. De zorg blijkt bovendien veel goedkoper nu buurtbewoners meer voor elkaar doen en er minder langs elkaar heen wordt gewerkt. Ik heb de afgelopen weken vaak teruggedacht aan de

woorden van Jan: ”Als we blijven doen wat we deden, krijgen we minder dan we hadden.” Het is volgens mij in een notendop waar GroenLinks voor staat.

We kunnen niet op dezelfde voet verder. Financieel niet en ecologisch niet. Eerst hadden we de kredietcrisis, toen een bankencrisis en nu de eurocrisis. Hoeveel meer bewijs is er nodig dat we naar een andere economie toe moeten? Een groene en sociale economie, want de grenzen van deze groei zijn bereikt. We putten onze aarde uit. We putten onze leraren en verpleegkundigen uit. We putten het vertrouwen van onze burgers uit. Dat moet stoppen. Niet in 2040, niet in 2025, niet in 2015, maar nu.

Die taak kunnen we de VVD en het CDA niet toevertrouwen. Zij zien zichzelf als koopmannen van de BV Nederland. Ze verkochten hun ziel aan de querulanten van de PVV, maar ze zien niet meer waar het werkelijk om draait. Namelijk een mooie natuur en schone lucht, een baan die past bij wat je kan en zorg waar mensen zich beter bij voelen.

Als het aan mij ligt stuurt Nederland Mark Rutte op 12 september naar huis: ontslag op staande voet en zonder een bonus. We hebben leiders nodig met passie, moed en visie. De passie om onze grote uitdagingen aan te pakken, de moed om tegen de stroom in te roeien en de visie om op zoek te gaan naar nieuwe zekerheden. Zulk leiderschap mis ik bij veel andere partijen. Ook bij de Partij van de Arbeid en de SP.

Andere partijen realiseren zich onvoldoende dat als we blijven doen wat we deden, we minder krijgen dan we hadden. Deze verkiezingen gaan niet over het verleden, ze gaan over de toekomst. Onze toekomst en die van onze kinderen.

Er is geen toekomst denkbaar zonder groene politiek. Bij andere partijen komt het niet verder dan mooie woorden over de natuur. Wij hebben met het Lenteakkoord meer voor elkaar gekregen voor de vergroening van onze economie dan de laatste vijf kabinetten bij elkaar. Eindelijk wordt een eerste stap gezet naar een duurzame manier van wonen en werken. En eindelijk gaan de grote vervuilers betalen en komt er een belasting op leasebakken, rode diesel en kolencentrales.

Het is tijd voor een groene economie. Een groene economie waar de vervuiler betaalt en waar werken wordt beloond. Een groene economie die niet draait op olie en kolen, maar op zon en wind. Een groene economie waar het niet gaat om de markt en de munt, maar om mens en milieu. Dat levert duizenden banen op; Duitsland en Denemarken bewijzen het. Dát is wat wij voor Nederland willen. Want niets is economisch verstandig als het ecologisch onverstandig is.

Het is ook tijd voor een sociale economie met gelijke kansen voor iedereen. Als we nu niet de omslag maken naar de 21e eeuw, dan worden vaste zekerheden een luxe voor een steeds kleinere groep. Daarom investeren we in scholing en begeleiding voor iedereen, juist ook lager opgeleiden en flexwerkers. Dat biedt mensen veel meer werkzekerheid dan de huidige ontslagvergoedingen, die vooral terecht komen bij hoger opgeleiden die het toch wel redden. En wij investeren in voorschoolse educatie, in brede scholen en in het beroepsonderwijs. Want wij willen dat elk kind uit ieder gezin een gelijke startpositie krijgt.

Het is tijd voor een sterker Europa, want de euro wankelt en daarmee ook de Europese Unie zelf. Dat is slecht nieuws voor Nederland. Voor onze economie die voor een groot deel afhankelijk is van de internationale handel. En voor onze toekomst, want internationale problemen vragen om internationale oplossingen. Of het nu gaat om het aanpakken van milieuvervuiling of de financiële sector.

De PVV en de SP doen net alsof de Europese Unie een monster is dat onze soevereiniteit opeet. Dat is grote onzin. Ja, ook wij willen een ander Europa, namelijk socialer en democratischer. Ja, we moeten ons soevereiniteit terugveroveren. Maar dan niet van Brussel, maar van de banken. Baas over eigen gulden? Het is romantische onzin. En het erge is, dat weet Geert Wilders dondersgoed. Zulk cynisme legt de bom onder onze toekomst. We moeten niet terug, maar vooruit. Laat ik helder zijn. Een sterker Europa is de enige weg uit deze crisis.

Beste GroenLinksers. Het is nog 74 dagen tot de verkiezingen. We hebben nog 74 dagen om zoveel mogelijk mensen te overtuigen om op GroenLinks te stemmen. Nog 74 dagen om mensen aan te spreken; op straat, langs de deuren en in de media. We hebben daarbij een groot voordeel. Heel veel

mensen zijn het al met ons eens. Heel veel mensen in Nederland steunen onze ideeën. En heel veel mensen geloven in ons verhaal.

We hebben bovendien een fantastische kandidatenlijst boordevol talent, ervaring en bevlogenheid. En natuurlijk: een geweldig campagneteam. Elke week geven honderden leden zich op om samen met ons campagne te voeren. Inmiddels hebben meer dan tweeduizend vrijwilligers zich aangemeld. Met jullie steun gaan we de grootste, mooiste en beste GroenLinks-campagne ooit neerzetten.

Er is meer reden dan ooit om op GroenLinks te stemmen. Nederlanders hebben behoefte aan een groene economie die gericht is op het welzijn van mensen. Een Nederland met gelijke kansen voor iedereen, zodat iedereen perspectief op een beter leven krijgt. En Nederlanders hebben behoefte aan daadkracht. Want als we blijven doen wat we deden, krijgen we minder dan we hadden.

De afgelopen 10 jaar hebben we vijf kabinetten gehad. Al deze kabinetten hebben gefaald in het aanpakken van de grote uitdagingen waar Nederland voor staat. De Partij van de Arbeid heeft ruim drie jaar de kans gehad om deze uitdagingen aan te pakken, net als de ChristenUnie en D66. De VVD ruim zes jaar en het CDA zelfs 10 jaar.

Het heeft geen zin om steeds maar hetzelfde te blijven doen en een ander resultaat verwachten. Nederland snakt naar een ander resultaat, naar een beter resultaat. De tijd is nu om de grote uitdagingen waar Nederland voor staat aan te pakken. De tijd is nu om de omslag te maken naar een sociale en groene toekomst. De tijd is nu voor GroenLinks!